

REIMUNDO KVIDELANDO NETEKTIS

1935–2006

Šią vasarą mus pasiekė skaudi žinia: birželio 6 dieną, eidamas 72-uosius metus, netikėtai mirė garsus norvegų kilmės mokslininkas, vienas iš pasaulinių folkloristikos ir etnologijos mokslo autoritetų, profesorius Reimundas Kvidelandas.

Dar jaunystėje baigęs filologijos, literatūros istorijos ir folkloristikos mokslus Osle, Frankfurte prie Maino ir Kopenhagoje, mokslininko karjerą Reimundas Kvidelandas pradėjo 1966 metais, dėstydamas folkloristiką Bergeno universitete, o 1971 metais įkūrė žurnalą *Tradisjon*, netrukus tapusį visų Skandinavijos folkloristų traukos centru. Nuo 1991 iki 1997 metų Reimundas Kvidelandas buvo Suomijos Turku mieste veikusio Šiaurės šalių folkloro instituto (*Nordic Institute of*

Folklore, sutrumpintai – NIF) direktorius, rūpinosi tiek organizaciniais ir administraciniais reikalais, tiek tarptautinėmis šio instituto publikacijomis. Jis buvo vienas iš pirmųjų, pasistengęs į platesnius tarptautinius vandenis išvesti ir neseniai nepriklausomybę atkūrusių Baltijos šalių folkloro tyrinėtojus. 1992 metais jam vadovaujant NIF'o organizuotas bendras Šiaurės ir Baltijos šalių folkloro seminaras tapo puikiu galimo bendradarbiavimo pavyzdžiu ir nepamirštamu renginiu, davusiu pradžia daugeliui vėlesnių bendrų projektų tradicinės kultūros tyrimų srityje.

Kad Reimundas Kvidelandas buvo puikus vadovas ir administratorius, rodo ir tai, jog jis paeiliui ar beveik tuo pat metu vadovavo net dviem pačioms įtakingiausiomis šios srities mokslininkų organizacijoms pasaulyje: 1987–1990 m. buvo SIEF (Tarptautinės etnologijos ir folkloro draugijos), o 1989–1995 m. – ISFNR (Tarptautinės pasakojamosios tautosakos tyrimų draugijos) prezidentas. Jis taip pat buvo

Folklore Fellows draugijos narys, daugelį metų bendradarbiavo rengiant „Tarptautinę folkloro bibliografiją“, įvairiausių periodinius leidinius ir žurnalus. 1998 metais jam suteiktas profesoriaus vardas.

Reimundo Kvidelando mokslinių interesų ratas išties išpūdingas. Jo darbai apima liaudies dainas ir pasakojimus, jų paplitimą, repertuarą, folkloristikos istoriją ir t. t. Jis gilinosi į tekstų analizę, domėjosi pasakomis, memoratais, religiniais pasakojimais, vaikų folkloru ir daugybe kitų dalykų, redagavo ir rengė populiarius folkloro rinkinius, vadovėlius, antologijas, rašė straipsnius tarptautinei pasakų enciklopedijai – *Enzyklopädie des Märchens*. Plačius mokslinius interesus ir puikų metodologinį pasirėngimą šiam mokslininkui nuostabiai sekėsi derinti su nepaprastu gebėjimu įsigilinti į konkrečius, unikalius klausimus ir reiškinius.

Iš mūsų tarpo pasitraukus profesoriui Reimundui Kvidelandui, pasaulinė folkloristų bendruomenė neteko ne tik talentingo mokslininko ir puikaus kolegos, visada pasirėngusio padėti ir pasidalyti savo patirtimi, bet ir nuoširdaus, malonaus žmogaus, gebančio paskatinti ir padrašinti žengiančius dar tik pirmąjį žingsnį šioje srityje. Visų bent trumpai su juo pabendravusių atmintyje išliko draugiškumas, paprastumas, puikus humoro jausmas ir ta nenusakoma dvasinė šiluma, kuri sušildo ir priverčia pamiršti visokiausius – kalbos, kultūros, akademinis, amžiaus ar patirties – barjerus.

Lina Būgienė